

Юлія СТИРКІНА – сучасна поетка з Полтави, народилася і живе в цьому місті. Закінчила факультет російської філології Полтавського державного педагогічного інституту імені В. Г. Короленка (1995), здобувши фах учителя російської мови, російської та зарубіжної літератури, англійської мови. Згодом здобула науковий статус кандидата педагогічних наук, доцента. Працює викладачем англійської мови на кафедрі філологічних дисциплін та методик їх викладання ПНПУ імені В. Г. Короленка. У літературній творчості пробує себе в класичному віршуванні та в сучасних поетичних техніках. У співавторстві з Оксаною Рудич видала поетичну збірку «ЕХІТ» (2012), проілюстровану власними фотографіями. Готує до друку нову збірку віршів «Невтримані вина».

* * *

Три секунди до зникнення інею...
Зорі – спалахи – сльози – сльота.
Сонце вмиється синіми тіннями,
Поцілує – і буде вода.
Йде від тебе заграва чи полум'я:
розтаю у краплини живі,
і гойдається росяне золото
на гарячій осінній траві.
Мов життя, неповторно-зникаюча,
мов любов – поміж «так або ні»,

пестить болісно, ріжеться, граючи,
і стікає росою в мені
мить кристальної білої сніжності
між холодною ніччю і днем,
мить короткого спалаху ніжності,
мить, заради якої живем –
три секунди до зникнення інею...
Поспішати немає куди.
Білі зорі і схрещені лінії
йдуть в краплини живої води...

ПРО МЕНЕ

Живу собі й живу: замріяна нероба,
закохуюсь щодня у все і всіх підряд.
Чи доля то така, чи то така хвороба –
веслюю чорний лід, римую білий лад.
Якою б я була у промені любові?
Я пестила б дитя, я порала би дім,
робила би усе, на все була б готова,
щоб хтось щасливим був у затишку моїм.
Усе було б як слід, усе було б на місці,
усе як у людей, і статки, і статут,
ні пороку ніде – усе гладке і чисте...
Єдине: вірші вже б не оселились тут.
У тім раю зручнім була б я зовсім інша.
Сказати вже як є – мене би не було.
Вони на сльози йдуть, мої бродячі вірші,
вони летять на біль, метелики у скло.
Живу собі й живу: від серця і до серця,
від ритму до рядка, з любові у любов.
У тріснутій душі хай свище буйне скерцо,
хоч вітер штормовий, аби шуміла кров.

* * *

Коли ліхтарі підморгують,
то тінь
втікає котами чорними
під тин.
Як вітер свистить, застуджений
наскрізь,
і срібло жене калюжами
на біс,
ти чуєш за крок до темряви –
весну,
диханням п'янким, перерваним
зі сну.
Комусь-то сльота непрошена,
вона
для когось нова, не зношена –
весна.
Душа поводок засмикає
у ніч.
Ти знаєш, як тіло тіпає
на клич?
Чому ліхтарі підморгують?
Кому?
Своїми очима мокрими
в п'їтму...

ПТАХИ

Високо над лісом, полями, дахами
літати, не думати – слід чи не слід?
Ти знаєш, я вірю – колись ми птахами
з тобою побачимо наново світ.
Раптові, свавільні, з народження вільні,
позбавлені людських і вад, і турбот,
ми будемо пестить розгойдані хвилі,

дивитись на землю з небесних висот.
Ми будемо вільні. Ми будемо рівні.
Ми будемо різні – без мір і без чвар.
Ми будемо завжди закохані й вірні
між морем і небом, у кураві хмар.
Свистітиме вітер, струмитиме пір'я,
пірнатимуть душі у сутність речей,
прикрасами будуть зірки і сузір'я,
обручками будуть цілунки очей.
Під нами смарагдові шелести лісу,
над нами птахами прошитий сапфір,
побачимо замки і хащі тернисті,
озера бездонні і урвища гір,
египетські храми і храми буддійські,
і вереск шотландський, і Рим кам'яний –
всю землю відчуємо вільно і близько,
хазяїн нам буде – лиш вітер стрімкий.
...А в місто на річці, де душі всихали
на сірих мотузках, де серця биття
колись зупинилось, замовкло і стало –
тут гострі, тремтливі, тонкі почуття...
Під стріху заб'ємось подалі від грому,
напроти побачимо в вікнах чужих
все люди і люди – немов незнайомі,
а як придивитися краще до них,
то вже їх десь бачив неначе, а може,
то тільки здається, та десь в глибині
подібні фігури і риси... О, Боже,
невже то ми знову? Невже ми...о, ні...

* * *

Холодно.
Вітер шалений жене листок.
Стомлена.
Втома і холод тече в рядок.
Голосно
я тебе звала, чекала крок.
Холодно.
Не захищає дверний замок.
Холодно.
Холод не має краю і меж.
Ковдрою
не загорнути душі, авжеж.
Що дано?
Майже нічого. Не руш і стеж.
Холодно.
Вітер на дворі і в серці теж.
Холодно.
Вина не гріють, і чай також.
Як давно
не напуває не сніг, ні дощ.
Зламано
душу і смикає тіло в дроз.
Холодно.
Холодно.
Холод як ніж.
Хто ж?

* * *

Мій обережний, поступовий мій,
ти кожне слово кидав, ніби крихту
з черствого хліба. Ти цідив напій
своїх принад по крапельці крізь сито.
Ти зайвого нічого не сказав,
не помиливсь, ніде не перебільшив,
не перегнув, не здав, не передав
ні зайвих слів, ні часу, ані вірша.
Мій послідовний, ти сушив мене
трояндою – так легко й непомітно,
що я не встигла навіть і розквітнуть,
що я не встигла й випити земне.
Мій поступовий, як же послідовно
тримав ти відстань, важив, рахував,
ти, звісно, мав численну безліч справ,
і все то чемно, вичерпно, тактовно...
Пишайся. Ти не стратив ні на крок,
ти ні на йоту не підвищив ногу.
Я зрозуміла твій простий урок:
є на любов тариф, пеня і квоти.
Продовжуй так. Не зближуйся ні з ким,
є у троянд шипи, й такі колочі...
Утримуй, заощаджуй, зберігай,
не витрачай, не йди, не лізь на кручу.
Не витрачай себе, мій незрівняний,
розтрагитись на безцінь стережись.
Без тебе буде глибина і вись,
без тебе сонцем вибухне троянда.

ЛИСТ

Травневе місто спить. Старі будинки,
нікому не потрібні, бачать сни,
прозорі тіні привидів крізь стінки
шукають свої кращі й гірші дні.
В підвалах шурхотять вони листами,
нікому не потрібними з живих,
а на горищах шарпають ногами
старенький одяг зжовклі купи книг.
До них немає діла навіть рідним,
від них не залишилося картин,
ані старої стертої світліни –
ані імен – папір, шмаття і тлін.
Лише старі будинки, грубі стіни
їх пам'ятають, юних і живих,
і ледве чути шурхіт, рухи тіней,
і голоси, і ніби ніжний сміх:
«Мій любий, пам'ятаєш, танцювали
удвох з тобою – краще від усіх?
А я ж тобі писала, і чекала...» –
«Розстріляно мене, пробач, не встиг...» –
«А я ж і досі жду... Коли ж напишеш?
Я все чекаю на твого листа...»
І раптом – тиша, паморочна тиша,
прониклива, і в'язка, і густа.
І тільки місяць тріснутий крізь шибку,
між мертвими й живими на межі,

читає у листі «Твоя навіки.
Мій ангеле, поквася, напиши...»
...Чи прочитаєш літері зітерті,
як скінчиться і літо, і літа?
Я напишу тобі. Вкладу в конверта,
знайду горище, залишу листа...

МІСТО СНІВ

Колись я ввійду у потяг,
поїду у Місто Снів,
де кручі стримлять високі,
де в горах не тане сніг,
де ще збереглися замки,
що знають минулий час,
в їх залах пани й панянки
крутили кадрили і вальс.
На вулицях старовинних
зустріну себе – нову,
незвичне вбрання надіну,
до пари когось позву.
Я все розкажу про себе
раптовому слухачу,
ми будемо просто неба
тинятися досхочу,
де мріє срібляста річка,
де листя зелений шум,
де час проковтнув навічно
всі сумніви, поспіх, сум.
Відсутня там я – минула,
майбутньої – ще нема,
усіх, ким була, забула,
усе, що було – дарма.
Зітру себе хоч на хвилику,
сповідаюсь самоті,
щоб знов повернутись в місто,
де снами блукаєш ти...

ЦИРЦЕЯ

Холодні хвилі, лез коштовний блиск,
у віях спалах чорного агату,
йому наснилась та, яка колись
взяла його в полон з усім фрегатом.
Друзяк перетворивши на свиней,
зануривши «Палладу» в нетрі моря,
вона замкнула світ, і Одісей
забув Ітаку, жінку, війни, горе.
Як то було – від співу до зірок –
сльозами йдуть запалені повіки...
Він кожний крок, невідворотній рок
пригадують приречений навіки.
Вона була з чаклунок, не з богинь,
несла в собі союз води і світла,
переблиск і перелив, сяйво хвиль,
і мить, що розкривалася і квітла.
Вона була заточена, мов ніж,
вона була раптова, ніби вістря,

і сміх її віскривсь, немов намисто,
коли вздовж моря бігла босоніж.
Коли ж вона у тонкім полотні
долала легко скелі непривітні,
і вітер рвав хітон її блакитний,
йому судома бігла по спині.
Коли вона схилялась до води,
зливаючись з зображенням обличчям,
він ладен був би рибкою плисти
і битися на хвильки і потічки.
Коли вона сідала на пісок,
він ладен був просипати їй зорі
у кожний виток тіла, мов в замок,
дібрати ключ, і влитись, ніби море...
Вона була дельфіном, птахом, дном,
поверхнею, котом, сама собою...
Він загубивсь у ній. Один фантом
лишивсь із хитромудрого героя...
Тоді вона згасила бісів дар.
Стояла жінка тьмяна й невідома,
зів'яла і напружена. Тягар
в очах вселенський, тягота і втома.
Ніколи він не бачив це лице.
Чекала, поки він хоч щось второпав,
тоді сказала: Випила. Усе.
Тебе нема. Вертайсь до Пенелопи.

СИНИЙ-СИНИЙ ВІРШИК

Синя риба народила
синіх-синіх малючків,
мама й дітки – всі щасливі,
а хазяйка й поготів.
Сині-сині, ніби вічка,
синьо дивляться на всіх –
в дуже-дуже синю річку
рибок випущу малих.
Допливуть вони по зорях
аж до синіх-синіх гір,
в дуже-дуже сине море
неодмінно, вір – не вір!
Їм свистітимуть дельфіни
таємничій синій спів,
попід небом синім-синім
будуть грати у птахів:
хто плавцями краще тьопне,
більше пустить бульбашок?
Хто водою вище хлюпне?
Хто підплигне до зірок?
Вам розкрию таємницю,
що сховалась в цих рядках –
синя риба – диво-птиця,
то мій Синій-синій Птах...

* * *

Люблю як світ.
Не може бути іншим
туманний ранок,

сутінки хмільні,
як так і ні,
найкраще і найгірше,
сумний світанок,
повені гучні.
Як те, що є,
і що змінить не можна,
бо то немов
п'янкий вина ковток.
То все моє,
і грішне, і набожне –
то не любов –
то крок, від краю крок.
Як вітру мить,
і променів струміння,
і синій дим
неспійманих чудес,
те, що горить,
і спалене насіння,
беру своїм,
і не бажаю без.
Нема і є,
окремо чи навзаєм,
ледь-ледь до скла,
чи, може, назавжди –
то все моє,
то все, що я кохаю,
що я взяла,
мов скляночку з води...

ТАНОК

Наведи чорняві брови,
очі тінями змалюй,
рот у вишню кольорову –
і танцюй, танцюй, танцюй!
Кому ті плачі та зойки?
Пересолена вода
не очистить, не напоїть,
гойда, гойда, гойда-да...
Dance, дівчатко! Май на згадку
інші вірші, інший смак...
Ніс доверху, все в порядку –
хоч лезгинку, хоч катхак.
Зафарбує пудра пустку,
неозначеність і біль,
затанцюй, втечи від смутку,
хоч в мазурку, хоч в кадрили.
Назбирай хвилин сушенню,
розвари їх у компот,
пий і вийся, навіжена
в рок-н-рол або фокстрот.
Чий долі й далі – в потяг?
Хто сьогодні вийшов геть?
Руки в боки, дрібні кроки,
забивай гвіздки у твердь.
Що любов? Запити, заїсти,
буде ранок. Може, й так.

Хай видзвонюють моніста
польку, джигу чи гопак.
Скоро вуста заніміють –
ворушися, не гальмууй,
вік загачено за шию,
нумо ж йди уже! Танцюй!

ПЕРЕХОЖОМУ

І близький, і далекий мій, не треба
робити з мене зірку. Я гвіздох.
Я шкрябаю тонке осіннє небо
незграбними галузками в рядок.
За мною ходять біди і хвороби,
мене охороняють від чужих,
колишня тінь лишилася убога
від всіх бажань і викликів моїх.
Усе пішло у мрії та у вірші,
і рідних душ лишилось раз і два...
Ти ще таке прекрасне щось напишеш!
Ти маєш дар і силу на слова.

.....
Було усе. Чого ж мені бажати?
З чого жалітись? Що душа жива?
Що й досі не навчилася брехати
і добирати зважені слова?
Ти з тих зірок, які тримають небо,
які дорогу вказують вночі,
а я гвіздох, зігнутий так, як треба –
тримай картину, гнися, і мовчи.
Сама собі і квіти, і примари
малюю я на біленій стіні...
А ти живий, забарвлений, яскравий –
живи собі, а снись... а снись мені.

БАЙКА

Кішка мала штучну мишку
і плигала до небес,
закатала у доріжку,
заховала в хаті десь,
віднайшла і знов напала,
задушила сто разів,
у повітря підкидала,

хутро видрала зі швів.
А тоді пішла і сіла.
А тоді лягла, мов спить –
штучна мишка не стрибає,
штучна мишка не біжить...
Ось і кішка вже дримає,
тільки око хоч на мить
крізь щілину поглядає –
що там миша? Все лежить?
А мораль проста, хлоп'ята,
парубки, чоловіки –
хто ж із вами буде грати,
якщо ви не ворухкі,
якщо ви, мов падишахи,
в нас приймаєте любов?
З ким у схованки пограти,
з кого пити свіжу кров?
З вами гратися у мишки
нецікаво, якщо ви
нерухомі ані трішки.
Може, й зовсім неживі?..

* * *

Якщо вже граєш на душі,
то грай від джазу до романсів,
палітру, сповнену контрастів,
мені на душу напиши.
Якщо вже граєш, грай до сліз,
інакше в цім немає сенсу –
хай краще був би з скрипки ліс,
аніж пuste безмовне серце.
Якщо вже граєш, бий струну,
або тримай її до скрику –
я дам тобі дзвінку луну
гучну, розгойдану і дику.
Або ж облиш, то не твоє.
Мене не ймуть фальшиві ноти.
Ти перехожий? Бог? Чи хто ти?
Ти сам хоч знаєш, хто ти є?
Ти знаєш, все тобі відомо.
Твій хід останній, чи не так?
Твій друг, Джакомо Казанова,
нехай тобі розкаже, як.

